

2009 demonstrerade Greenpeace i Fiskebäcks hamn i Göteborg mot fiskefartyget Nordic IV:s olagliga fiske i västahariska vatten.
Bild: Christian Åslund

Göteborgsfiskare fällda för grovt olaga fiske

De två Göteborgsfiskarna Ove Ahlström och Lennart Kjellberg dömdes för grovt olaga fiske av Hovrätten för Västra Sverige den 22 april.

De ska var för sig betala cirka 50 000 i böter. De ska också var för sig betala 50 000 av advokatens räkning på 381 638 kronor. Göteborgsfiskarna ska tillsammans med sina bolag Fiskeri AB Ganthi och Fiskeri AB Nordic betala tillbaka sammanlagt drygt 4 miljoner kronor av den vinst på 20 miljoner, som de på 13 månader under 2007 och 2008 ska ha tjänat på det illegala fisket utanför staden Dahkla i västahariskt vatten.

Härmed har en nästan åtta år lång juridisk process om svartfiske äntligen avslutats.

De två yrkesfiskarna fälls för att ha trålfiskat i par utan de två fisketillstånd som krävs; ett generellt tillstånd och ett särskilt för fiske på icke-svenskt vatten.

De båda svenskflaggade fiskefartygen Aldo och Nordic IV upptäcktes våren 2007 på marockanskt vatten. EU:s fiskeavtal med Marocko hade trätt i kraft så EU-kommissionen rapporterade överträdelsen till det svenska dåvarande Fiskeriverket.

Sverige hade på grund av Marockos ockupation som enda land i EU av folkrättsliga skäl röstat emot detta fiskeavtal, eftersom de västahariska vattnen inte var uteslutna. Några tillstånd för svenska fiskerbåtar att fiska inom EU-Marocko-avtalet var alltså

inte aktuella.

En förundersökning mot de båda yrkesfiskarna inleddes och åtal väcktes 2009.

Ahlström och Kjellberg förnekade brott och hävdade att de hade haft privata avtal med marockanska myndigheter vid sidan av EU:s fiskeavtal. De har också hävdat att de inte fiskade utan hyrde ut sina båtar till en marockansk företagare i Dahkla med tillgång till fiskelicenser och fiskefabrik.

När målet avgjordes i Tingsrätten i Göteborg 2012 förklarades de åtalade i och för sig skyldiga till olaga fiske, men på grund av en försummelse i åklagarens gärningsbeskrivning friade tingsrätten dem.

– Sarvigt av mig, sa åklagaren James von Reis som överklagade domen. Vid hovrättsförhandlingen 2013 hävdade försvarare att det trots allt skulle finnas en möjlighet att ha privata avtal vid sidan av fiskeavtalet mellan EU och Marocko. Hovrätten beslutade då att begära ett så kallat förhandsbesked

”Svenska fiskerbåtar har befunnit sig i de fiskrika västahariska vattnen sedan årtionden.”

av EU-domstolen. Beskedet kom ett år senare: Inga sådana avtal får finnas utan EU-kommissionens godkännande.

I mars 2015 togs hela hovrättsförhandlingen om under tre dagar. Rätten gick på åklagarens linje, men återbetalningen blev lägre än vad åklagaren krävt.

– Jag har under 20 år aldrig upplevt ett olaga fiske som varit så omfattande och till så stort värde, förklarade James von Reis som hade begärt att 20 miljoner skulle återbetalas, men ändå var nöjd med domen.

Det grova brottet skulle egentligen ha lett till fängelse, men på grund av den utdragna processen och den långa tiden som förflutit sedan brottet begicks, dömdes hovrätten i stället till böter.

Svenska fiskerbåtar har befunnit sig i de fiskrika västahariska vattnen sedan årtionden. Många av dessa båtar är fortfarande kvar men utflaggade till länder med bekvämlighetsflagg eller sålda till Marocko.

Den svenska närvaron är dock fortfarande stor i Dahkla. Svenskar åker i skift från Göteborgstrakten för att arbeta som besättning på dessa tidigare svenska båtar.

Det framkom under rättegångarna att de nu dömda fiskarna hade haft goda relationer med högt uppsatta marockanska myndighetspersoner för fiskerinäringen i den ockuperade delen av Västahara.

Lena Thunberg